



Food and Agriculture  
Organization of the  
United Nations



European Bank  
for Reconstruction and Development

# Materialul săditor pentru strugurii de masă – verigă importantă în dezvoltarea sectorului

---

Tudor Cazac,  
Şef laborator ISPHTA



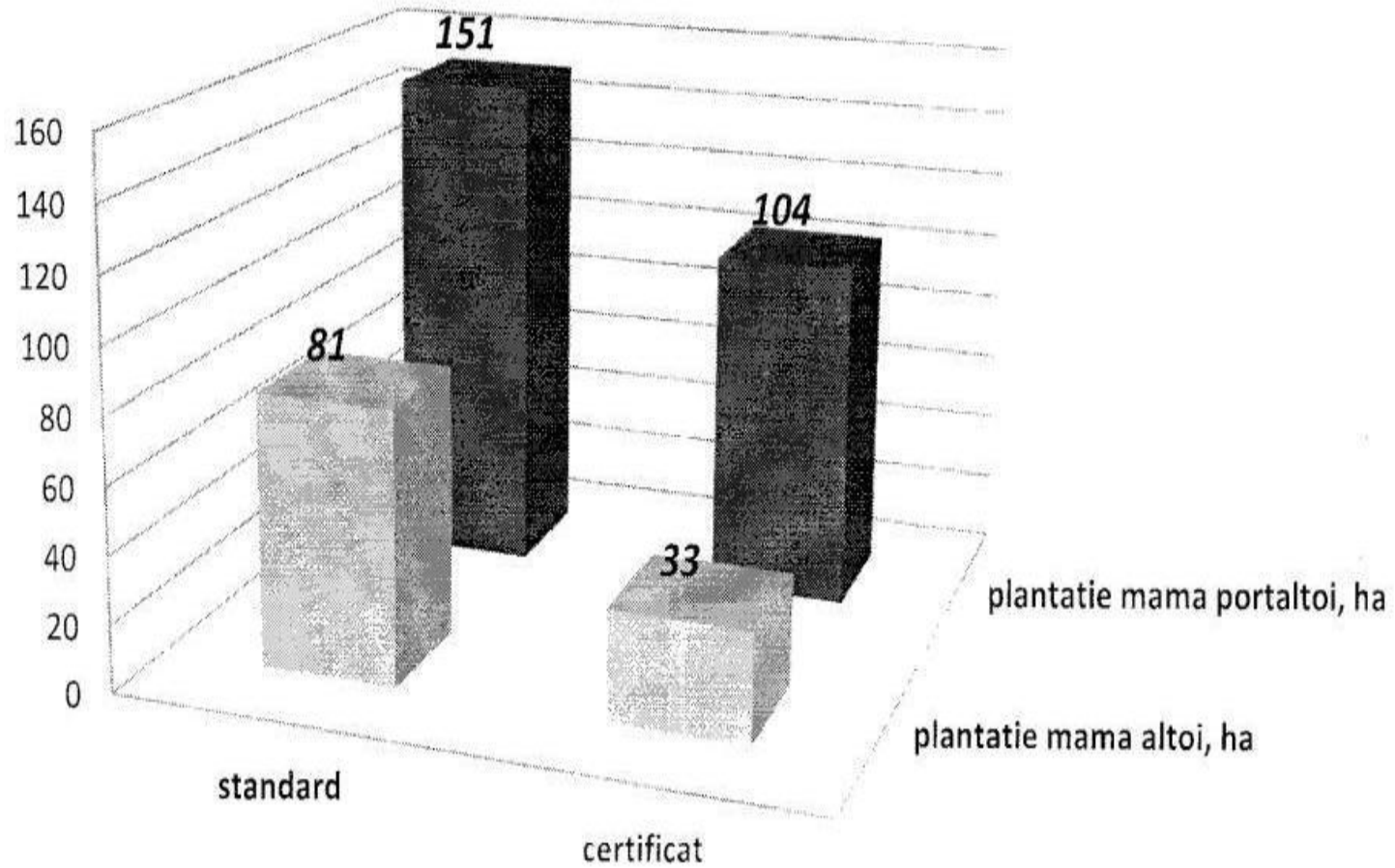
- ✓ Pepinieritul viticol reprezintă o componentă importantă a ramurii respective, dat fiind faptul asigurării producătorilor de stuguri cu material saditor necesar de calitățile și sortimentele solicitate.
- ✓ Producerea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol este reglementată de Reglementarea tehnică "Producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol" aprobată prin Hotărârea Guvernului N.418 din 9 iulie 2009.
- ✓ Este important, că reglementarea dată a fost ajustată la cerințele Directivei Comunității Europene N.68/193 CCE din 9 aprilie 1968 care se referă la obiectul dat.

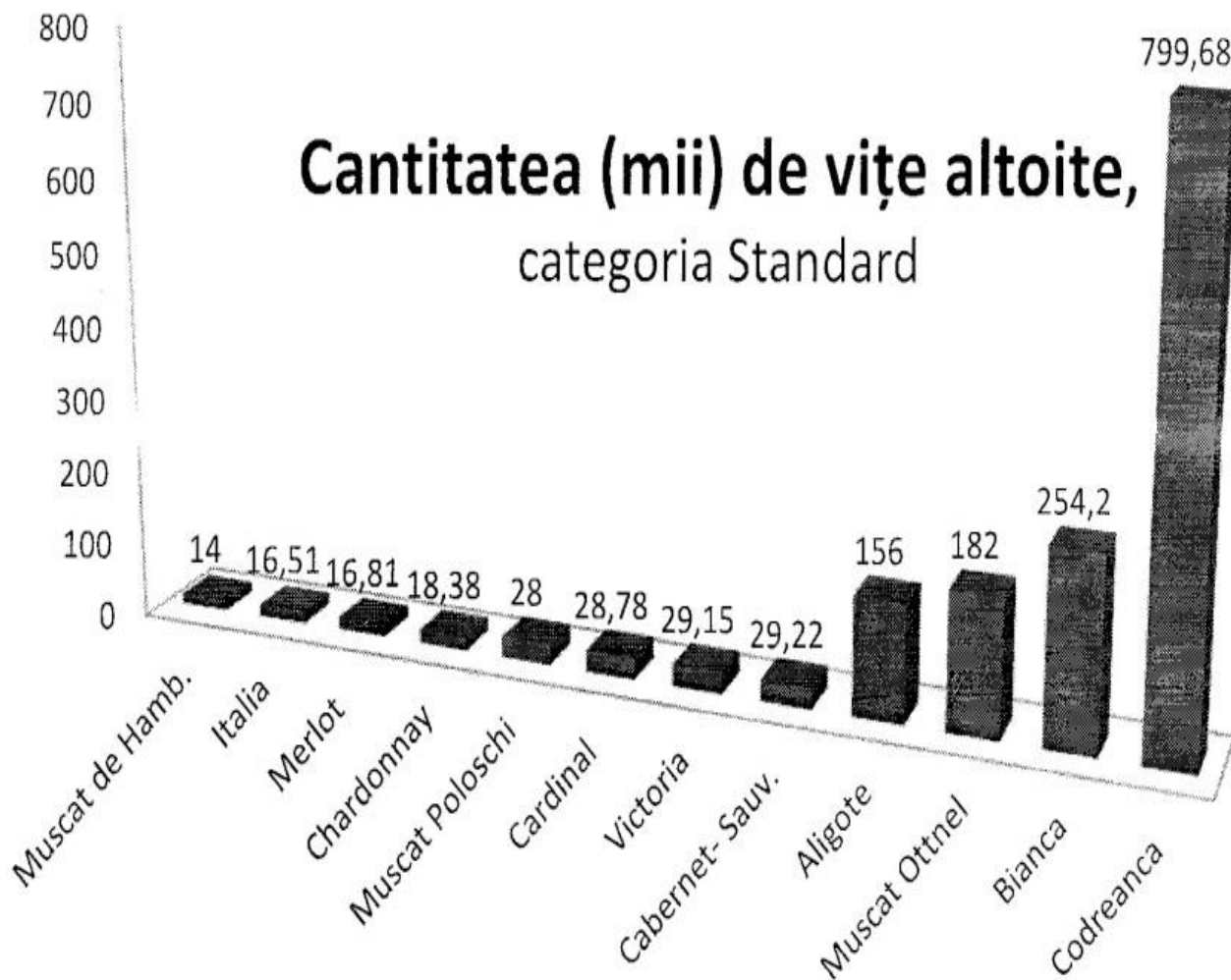


- ✓ De notat, că cerințele Reglementării tehnice sunt obligatorii atât pentru producătorii materialului de înmulțire și săditor viticol, cât și pentru agenții economici antrenati în comercializarea acestuia, Inspectoratul general de supraveghere fitosanitară și controlul semincier cu subdiviziunile lui teritoriale, organul central de specialitate și alte organe implicate în acest lanț valoric.
- ✓ De menționat, că la începutul anilor 2000 producătorii de material de înmulțire și săditor viticol erau scutiți de TVA, iar ulterior se bucurau de facilități sporite (subvenții mai mari) la înființarea plantațiilor mamă comparativ cu plantațiile de rînd.
- ✓ Nu întâmplător în anii 2004-2005, în mare majoritate, producătorii de struguri declarau că înființează plantații mamă altoi pentru a beneficia de subvenții sporite din partea statului, de pe care ulterior nu s-au recoltat butași pentru înmulțire.



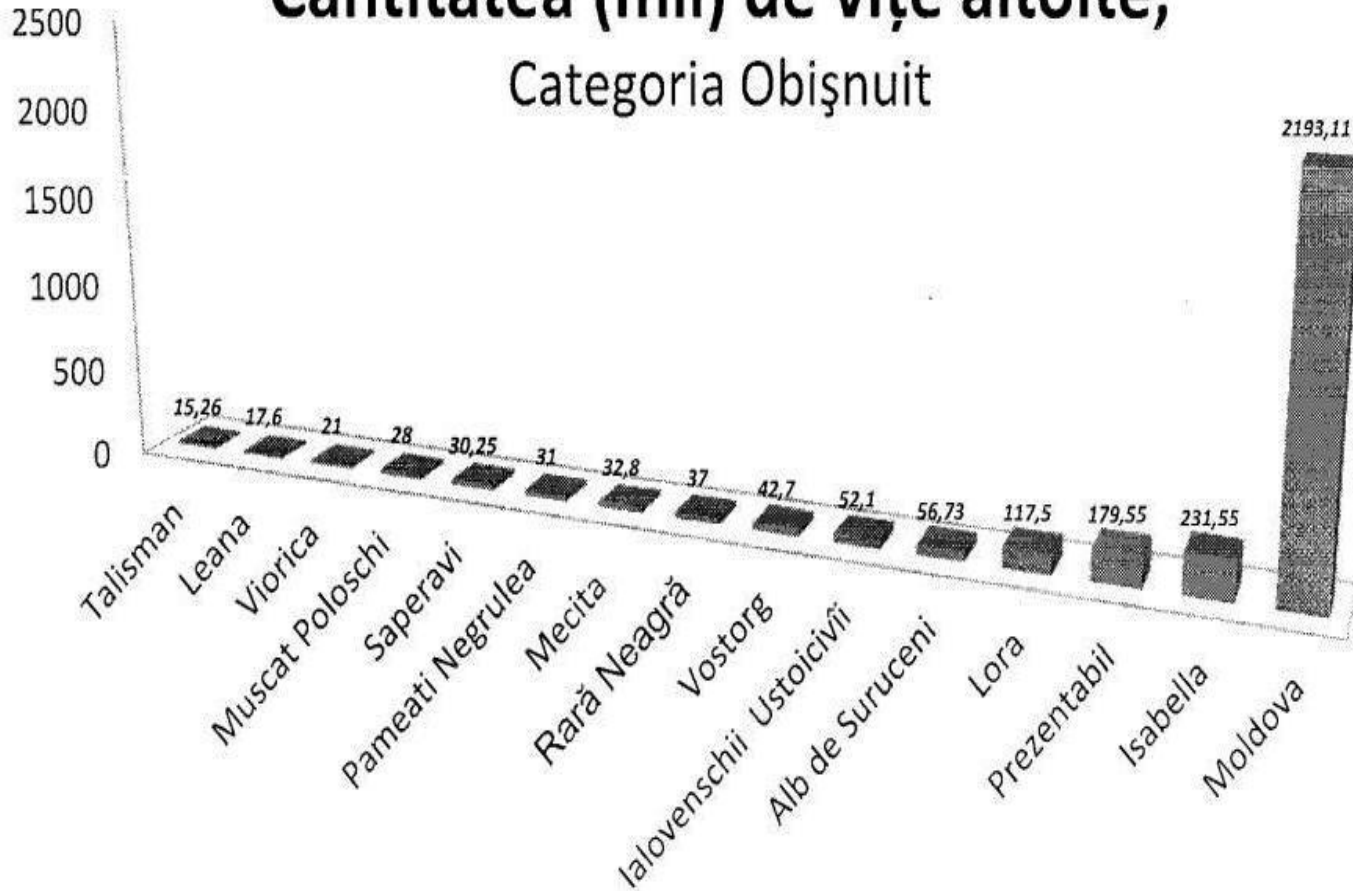
## plantatii mama





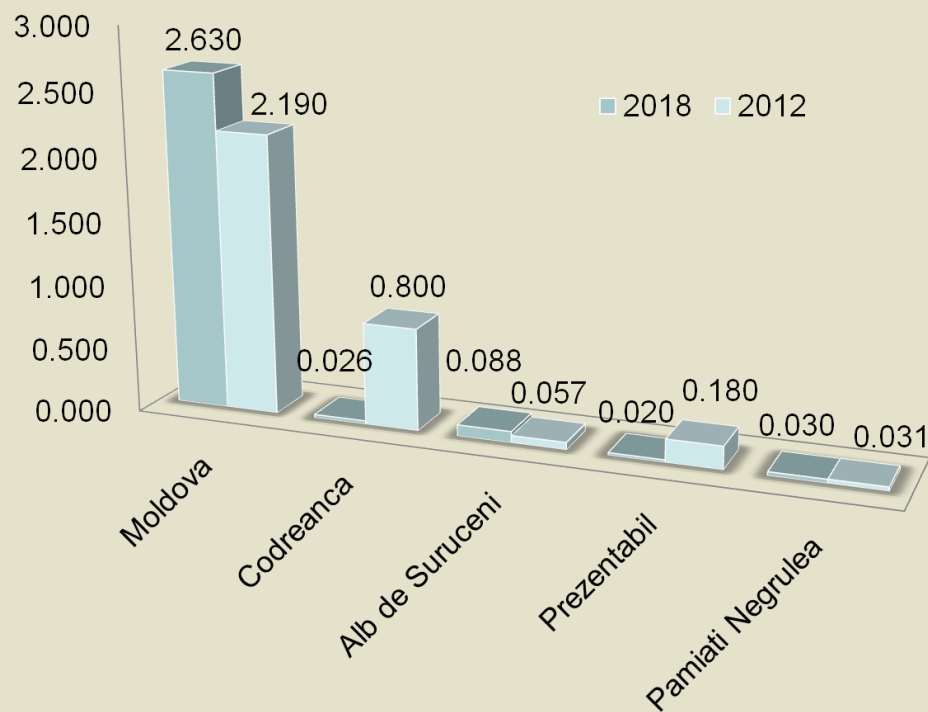


## Cantitatea (mii) de vițe altoite, Categorii Obișnuit





## Producerea vițelor altoite (mil. bucăți)







- ✓ Începînd cu anul 2005 la I.Ș.P.H.T.A. a demarat o programă vastă de evidențiere a clonelor (biotipurilor) la soiurile de proveniență autohtonă (selecție mai nouă și ulterior a celor de selecție populară).
- ✓ Ca rezultat a fost studiat potențialul productiv și calitativ a mai mult de 300 biotipuri de diverse soiuri amplasate în diferite plantații (a I.Ș.P.H.T.A., CNVV, Sadaclia, Crocmaz, etc.).
- ✓ Ulterior cele mai valoroase plante (biotipuri) au trecut aprecierea fitosanitară în condiții de câmp și în laboratorul de Virusologie și control fitosanitar al I.Ș.P.H.T.A.





- ✓ După obținerea testelor negative la prezenta bolilor virotice și a cancerului bacterian a viței de vie, biotipurile respective au fost introduse în cultura „în vitro”, și cu ajutorul acestei tehnologii au fost crescute de la 40 pînă la 100 plante de fiecare biotip.
- ✓ Ulterior plantele respective au fost transferate „in vivo” – ghivece de diverse volume de la 1,0 litru substrat (sol + turbă + nisip) și pînă la 5, 10 și cele mai valoroase biotipuri în vase de 60 litri pentru obținerea materialului inițial destinat multiplicării vegetative (altoire în verde și butașiere).
- ✓ De remarcat, că anume în acești ani 2007-2008 cu greu a fost restabilită o seră pentru depozitare și creșterea materialului respectiv.



Food and Agriculture  
Organization of the  
United Nations



European Bank  
for Reconstruction and Development

## Fixarea materialului vegetal selectat în câmp





Food and Agriculture  
Organization of the  
United Nations



European Bank  
for Reconstruction and Development

## Fixarea materialului vegetal în cultura “în vitro”





Food and Agriculture  
Organization of the  
United Nations



European Bank  
for Reconstruction and Development

## Transferarea materialului vegetal în cultura “în vivo”







Food and Agriculture  
Organization of the  
United Nations



European Bank  
for Reconstruction and Development

## Creșterea materialului vegetal inițial în vase de diferite volume pentru depozitare





- În scopul asigurării producătorilor de material săditor viticol (pepinierile viticole) cu materialul necesar și în sortimentul respectiv s-a luat decizia de a crea un câmp de conservare a clonelor asanate, ca mai departe să servească pentru multiplicarea rapidă a acestor clone.
- Pentru crearea acestui câmp de conservare ( numit conservator) au fost propuse 12 ha de teren și inițial au fost plantate cca 2 ha de plantații-mamă portaltoi (cu soiurile B×R –SO4 , B×R – Kober 5BB, R×R – 101-14). În următorii ani au mai fost plantate cca 2 ha cu plante obținute din semințe (seminceri) ale port altoiurilor respective pentru a exclude orice posibilitate de retransmitere a bolilor virotice și a cancerului bacterian.
- Pe plantele respective urmau să fie altoite cu materialul obținut din cultura „in vitro”. Inițial s-au nealtoit cca 500 de plante și în al 2-lea an încă cca 600 de plante.



- ✓ La moment în I.Ș.P.H.T.A. există materialul biologic inițial, reprezentat de biotipuri (clone) asanate la majoritatea soiurilor de selecție a institutului respectiv (Moldova, Leana, Ialovenschi, Ustoicivii, Alb de Suruceni, Codreanca, Guzun, Chișmiș Lucistii, Frumoasa albă, Osenii Ciornii). Se continuă cercetarea biotipurilor a altor soiuri de selecție recentă (Apiren roz, Tudor, Pamiati Negrulea ș.a.)
- ✓ Cât privește înființarea plantațiilor mamă-altoi și portaltoi de categorii biologice superioare în pepinierele viticole situația este destul de îngrijorătoare, dat fiind faptul, că în gospodăriile pepinieristice reale sunt cca 45 ha de plantații-mamă altoi și cam tot atâtea plantații mamă-portaltoi de categoria „Baza”.





- ✓ Este îngrijorător, că la moment numai unii agenți economici (pepiniere viticole) au inițiat pași concreți pentru a contracta materialul săditor de categoriile biologice superioare „Bază”, pentru soiurile elaborate la I.Ș.P.H.T.A.
- ✓ Din motivul respectiv este foarte greu de a elabora un plan concret de producere a materialului respectiv, ne mai vorbind, că pe parcursul ultimilor 2 ani practic toți producătorii de material de înmulțire și săditor viticol au fost înștiințați, avertizați personal, în scris despre necesitatea încheierii contractelor inclusiv și cu respectarea tuturor drepturilor de autor la soiurile brevetate.



Pentru redresarea situației create și asigurarea în timpul apropiat cu materialul biologic asanat atât de soiurile de portaltoi cât și cu soiuri de producție marfă sunt necesare următoarele acțiuni:

- ✓ Alocarea unor suporturi financiare pentru crearea și dezvoltarea unei baze pepinieristice moderne la I.Ș.P.H.T.A. Astfel de programe au fost înaintate începând cu 2006 de câteva ori și un proiect mai proaspăt finanțat de USAID a permis reabilitarea unei sere pentru păstrarea materialului biologic inițial, parțial a laboratorului de virusologie și microbiologie, procurarea unui tractor, unor utilaje și altor echipamente.
- ✓ Crearea unor plantații-mamă pentru principalele soiuri cultivate în prezent și de perspectivă în cadrul I.Ș.P.H.T.A, pentru asigurarea pepinierelor viticole cu butași altoi și portaltoi de categoria „Bază”.



- ✓ Interzicerea producerii materialului săditor viticol de cea mai joasă categorie „Obișnuit”, dat fiind faptul că această situație stimulează producerea materialului neverificat din punct de vedere genetic și fitosanitar. Toate aceste consecințe contribuie și mai departe la degradarea (eroziunea) soiurilor și eventual descreditează unele soiuri destul de valoroase pentru viitorul viticulturii.
- ✓ Pentru o colaborare mai eficientă dintre instituțiile științifice și producătorii de material de înmulțire viticol și pomicol de studiat amănunțit și preluat experiența statelor europene (Italia, Germania, etc.) privind crearea unor asociații care își asumă anumite obligațiuni și responsabilități în procesul de asigurare cu materialul biologic „Bază” pentru înființarea plantațiilor mamă.